

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВОЇ БЕЗПЕКИ

КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ ТА ПОЛІТОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

Андрій Фоменко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІОЛОГІЯ

Освітній ступінь: бакалавр

Спеціальність 081 «Право»

Освітня програма: «Право (поліцейські)» №491 від 25.06.2019

Статус навчальної дисципліни: нормативна

Мова навчання: українська

Соціологія // Робоча програма навчальної дисципліни. - Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2019.-14 с.

РОЗРОБНИК:

Підлісний Михайло, доцент кафедри філософії та політології факультету економіко-правової безпеки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат філософських наук, доцент,

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1.Побочий Іван завідувач кафедри філософії та політології Національної металургійної академії України, д., політ., н.,професор.

2.Ячний Андрій кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології Дніпровського національного університету ім. О.Гончара.

Розглянуто на засіданні кафедри філософії та політології
25.06.2019 р., протокол №15.

Рекомендовано Науково-методичною радою університету
28.08.2019., протокол №11.

Схвалено Вченою радою університету, рекомендовано для використання в освітньому процесі протягом ____ років.29.08.2019 р., протокол № 12.

1. Заплановані результати навчання

Метою вивчення навчальної дисципліни «Соціологія» є:

навчальна - формування у здобувачів вищої освіти системних уявлень про соціальні процеси та відносини у суспільстві, про соціальну зумовленість суспільних явищ, про структуру соціальної системи, соціальну стратифікацію суспільства, механізми соціальних відносин та проблеми соціальної політики, природу соціальних інститутів;

розвиваюча – усвідомлення змісту соціалізації та соціальної поведінки особистості; осмислити соціологічні аспекти правоохоронної діяльності; опанувати методи соціологічного вивчення суспільних явищ.

виховна - ознайомлення здобувачів вищої освіти із сучасними проблемами соціальних процесів в сучасній Україні, сформувати соціологічно-правову культуру, націлити майбутніх правоохоронців та правознавців на роботу серед людей, в умовах підвищеного значення людського фактору.

Основними компетентностями є:

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо на засадах патріотизму і державності, дотримуватися правових норм, які закріплюють і регулюють суспільні відносини, що забезпечують єдність суспільства, основи Конституційного ладу України, територіальний устрій держави;

Здатність у різноманітних соціальних ситуаціях ефективно взаємодіяти з людьми в систему міжособистісних відносин, визначити інтереси і мотиви поведінки інших людей, примирювати сторони з протилежними інтересами;

Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня;

Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми;

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, технік і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни становлять наступні дисципліни: філософія, політологія, логіка, юридична психологія, філософія права.

Результати вивчення навчальної дисципліни «Соціологія».

Згідно з вимогами освітньої програми Здобувачі повинні **знати:**

1) на понятійному рівні:

- основи загальної соціології, її предмет, структуру, базові категорії, закони та функції;

2) на фундаментальному рівні:

- історичний шлях розвитку світової та вітчизняної соціологічної думки;

- загальний зміст спеціальних соціологічних теорій;

3) на практично-творчому рівні:

- питання методології, методики та технології конкретно-соціологічних досліджень;
- шляхи реалізації результатів соціологічних досліджень та соціальних технологій у практичній діяльності.

вміти:

1) на репродуктивному рівні: використовувати соціальні технології у профорієнтаційній та профадаптаційній роботі з кадрами, при укріпленні трудової дисципліни, поліпшенні соціально-психологічного клімату в колективі, розв'язанні міжособистісних і групових конфліктів, використанні соціальних резервів виробництва;

2) на алгоритмічному рівні: аналізувати специфіку соціальних та соціально-психологічних явищ і процесів у суспільстві, трудовому колективі, сім'ї;

3) на евристичному рівні: використовувати на практиці результати емпіричних соціологічних досліджень;

4) на творчому рівні: здійснювати соціальне управління і, зокрема, соціоінженерну діяльність: діагностувати стан соціально-психологічного клімату в колективі, причини наявних конфліктів, міру використання соціальних резервів виробництва.

Здатність регулювати суспільні відносини та визначити адміністративну відповідальність за різні правопорушення.

Обсяг навчальної дисципліни: 3 кредити (ЕКТС) загальний обсяг 90 годин, лекції 14 годин, семінари 10 годин, практичних занять 6, самостійна робота 60 годин.

2. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Соціологія як наука про суспільство, її предмет, структура, функції. Основні етапи розвитку соціологічної думки.

Соціально-культурні і наукові передумови виникнення соціології як науки. Місце соціології в системі суспільствознавства, її зв'язок з іншими науками.

Об'єкт і предмет соціології. Основні методологічні засади соціології як науки. Специфіка соціологічного аналізу соціальних явищ. Принципи діяльності, комплексності, системності, детермінізму, історизму в соціологічному знанні. Категорії та закони соціології.

Система соціальних знань та її елементи. Системна єдність соціології як науки, плюралізм теоретичних напрямків. Загальні, спеціальні і галузеві соціальні теорії. Емпіричні соціологічні дослідження. Фундаментальні і прикладні дослідження.

Основні функції соціології як науки. Соціологія і проблема наукового управління суспільством. Значення соціології для розв'язання соціально-економічних і політичних проблем модернізації українського суспільства. Значення вивчення соціології для правоохоронців.

Основні етапи розвитку соціологічної думки. Соціальні теорії античного світу. Соціальна думка XVII – XIX ст. (ідея нової науки А. Сен-Сімона, позитивізм О. Конта, теорія суспільства Г. Спенсера). Соціологія марксизму. Соціологічний напрямок у соціології XIX ст. та його вплив на розвиток соціології. М. Вебер та його теорія соціальної дії. Концепція “соціологізму” Е. Дюркгейма. В. Парето і теорія “циркуляції еліт”.

Становлення і розвиток соціологічної думки в Україні (Г. Сковорода, Т. Шевченко, М. Драгоманов, М. Ковалевський, С. Подолинський, О. Потебня, І. Франко, М. Грушевський та інші).

Особливості розвитку соціології у XX ст. (соціологія у США, Франції, в Росії та Україні). Основні тенденції розвитку соціологічного знання на рубежі століть.

ТЕМА 2. Суспільство як соціальна система, його соціальна структура та теорія соціальної стратифікації.

Поняття суспільства, його головні ознаки та структурні елементи; еволюція уявлень про суспільство як соціальну систему.

Поняття суспільного життя, соціальних систем. Історичні типи суспільства: традиційне, індустріальне, модерне суспільство. Глобальні процеси сучасного суспільного розвитку. Соціологія і прогнозування тенденцій світового розвитку.

Модернізаційні, трансформаційні процеси в Україні. Соціологічний аналіз соціально-економічних та політичних реформ в Україні.

Поняття соціальної структури суспільства, соціальної спільності. Типологія соціальних спільнот. Основні елементи соціальної структури; механізми взаємодії між соціоструктурними елементами суспільства.

Ускладнення соціальної структури як чинники суспільного розвитку. Основні напрямки соціокультурних змін в сучасному українському суспільстві.

Соціальна стратифікація як центральне поняття при аналізі соціального. Соціальні групи як страти. Види стратифікації (закрита та відкрита).

Причини соціальної нерівності. Основні методологічні підходи до вирішення питань про сутність та перспективи розвитку соціальної стратифікації. Особливості функціонального, конфліктного та еволюційного підходу до аналізу соціальної стратифікації.

Поняття соціальної мобільності, типи соціальної мобільності. Проблема маргінальності соціальних утворень.

Соціально-класові утворення і поляризація суспільства в Україні. Основні чинники пересувань, формування соціальних прошарків в сучасній Україні.

Поняття соціальної групи. Головні ознаки соціальної групи. Типологія соціальних груп, головні чинники та механізми їх формування. Види соціальних груп: соціально-класові, соціально-демографічні, соціально-етнічні, соціально-професійні, соціально-територіальні та їх місце в соціальній структурі суспільства.

ТЕМА 3. Організація соціологічних досліджень. Методи збирання та аналізу соціологічної інформації.

Поняття, основні етапи процедури соціологічного дослідження. Програма як виклад і обґрунтування методологічних, методичних і процедурних основ дослідження.

Типи і види емпіричних досліджень. Організація і етапи проведення соціологічного дослідження.

Соціологічні методи збирання первинної інформації: аналіз документів, спостереження, опитування, соціальний експеримент. Технологія проведення соціального дослідження: проблеми організації вибірки, вимірювання в емпіричному дослідженні, підготовка практичних рекомендацій, впровадження результатів соціологічного дослідження.

ТЕМА 4. Соціальні відносини і соціальна взаємодія. Соціальні інститути та соціальні організації.

Поняття соціальної взаємодії. Проблеми соціальної взаємодії в теоретичних концепціях П. Сорокіна, Т. Парсонса, Д. Хоманса. Соціальна взаємодія і соціальні контакти. Особливості соціальної взаємодії на макро та мікрорівнях. Соціальні відносини та їх роль у житті суспільства.

Поняття соціального інституту: сутність і типи. Специфіка соціальних інститутів, цілі їх діяльності, функції. Структура та механізми функціонування соціальних інститутів. Соціальні інститути як регулятори соціальних відносин.

Соціальні організації як різновиди цільових груп. Принципи соціальної організації. Типологія соціальних організацій. Взаємозв'язок соціальних організацій і соціальних інститутів. Структура соціальних організацій, спільність цілей і засобів їх реалізації. Система координації і управління в соціальних організаціях. Поняття ефекту синергії.

ТЕМА 5. Соціальний контроль та девіантна поведінка особистості.

Функції і зміст соціального контролю. Концепція соціального контролю П. Бергера. Агенти та інструменти соціального контролю. Загальний і детальний контроль. Трактовки поведінки що відхиляються.

Поняття девіантної та конформної поведінки. Концепції девіантної поведінки. Сутність делінквентної поведінки. Сутність кримінальної поведінки. Сутність особливості форми кримінальної поведінки. Соціологічне пояснення девіантної поведінки. Аномічна теорія Р. Мертона.

ТЕМА 6. Сутність особистості та проблеми її соціалізації.

Поняття особистості в соціології. Основні ознаки особистості. Співвідношення понять людина, особистість, індивід, індивідуальність. Основні теоретичні концепції особистості. Типологія особистості.

Соціальний статус та соціальні ролі особистості. Внутрішньорольові та міжрольові конфлікти, шляхи їх подолання. Внутрішні детермінанти соціальної поведінки особистості. Потреби, інтереси, цінності, ціннісні орієнтації як елементи духовної структури особистості. Співвідношення особистих та суспільних інтересів. Ціннісні орієнтації особистості.

Соціалізація індивідів та її основні етапи. Співвідношення соціалізації та індивідуалізації особистості. Соціалізація як цілеспрямований і стихійний вплив соціальних факторів. Структура процесу соціалізації: адаптація, інтеріоризація та формування особистісних якостей. Основні чинники та канали соціалізації особистості. Поняття ресоціалізації. Проблеми ресоціалізації особистості в умовах суспільної трансформації.

Гендерна соціалізація. Відмінності соціалізації у чоловіків та жінок. Основні етапи розвитку та напрями фемінізму.

Особистість як суб'єкт суспільних відносин. Соціальна активність особистості: критерії, показники. Види та рівні соціальної активності.

Сутність та роль гендерних стереотипів, тенденція до їх змінювання у сучасному суспільстві.

Соціологічні дослідження ролі особистісного фактору в соціальних, політичних та економічних реформах в сучасній Україні.

ТЕМА 7. Соціологія молоді у аспекті соціальних конфліктів.

Сутність, предмет, об'єкт, функції соціології молоді. Основні поняття соціології молоді.

Молодь як специфічна соціальна демографічна група. Вікові межі, специфіка свідомості та поведінки. Молодіжна субкультура. Ціннісні орієнтації, потреби та самопочуття сучасної молоді. Молодь у сфері вільного часу. Молодь у сфері праці та занятості. Проблеми формування державної молодіжної політики.

Інформатизація суспільства та її вплив на становлення молодіжного покоління.

Типологічний аналіз молоді за рівнем соціальної активності. Поняття «ювенології» суспільства. Соціологічний аналіз між поколінної взаємодії, його роль у вирішенні соціальних проблем сучасного суспільства.

ТЕМА 8. Шлюб і сім'я як соціальний інститут, їх цінність у сучасній суспільній свідомості.

Сім'я як соціальний інститут і мала соціальна група, їх функції. Етапи життєвого циклу сім'ї. Типологія сімейних структур. Специфіка соціологічних досліджень сім'ї. Соціальна політика як механізм впливу на сімейну сферу.

Біологічні, соціальні, культурно-історичні аспекти подружніх і сімейних ролей. Сексуальна культура та репродуктивні установки в суспільстві. Причини виникнення і можливості подолання сімейних конфліктів. Проблеми і чинники оптимізації шлюбних орієнтацій молоді.

ТЕМА 9. Культура як соціальний феномен. Актуальність формування правової культури. Духовні цінності сучасності.

Соціальна сутність культури та її функції, типи. Культура як спосіб ціннісного освоєння дійсності. Структурні елементи культури: матеріальна і духовна сфера, мова, знання, навички, цінність, норми, традиції, звичаї. Предмет та основні категорії соціології культури.

Прямий та опосередкований характер соціальних показників культури. Культура і особистість, культурна взаємодія та соціальна ідентифікація особистості. Специфіка сучасного соціологічного підходу до аналізу культурних систем в Україні.

Поняття правової культури. Її види. Основні тенденції розвитку духовних цінностей в сучасних умовах. Глобалізація і універсалізація культури. Правова культура і шляхи її формування.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

З навчальної дисципліни «Соціологія» передбачено:

- для денної форми навчання – залік.

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

Критерії оцінювання успішності навчання

(Критерієм успішного проходження Здобувачем підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Критерії оцінювання аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи розробляються кафедрою індивідуально під конкретну навчальну дисципліну, з урахуванням загальних критеріїв, визначених Положенням про організацію освітнього процесу у Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ)

Наприклад, критерії оцінювання аудиторної роботи Здобувачів

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані , деякі види завдань виконані з помилками .
2	Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо ; більшість навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Курсант, студент, слухач не готовий до заняття , не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки , не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни
(рекомендовані джерела інформації)

Додаток 2

ЗАТВЕРДЖУЮПроректор
Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ**Лариса НАЛИВАЙКО**

____.____.____2019

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**«СОЦІОЛОГІЯ»****Форма навчання ДЕННА** Обсяг 3 кредити ЄКТС (90 годин).**Факультет підготовки фахівців для органів досудового розслідування**

Курс 1 Група: ДР – 941-945

№ теми	Назви тем	Всього годин	Кількість годин за видами занять				Самост.р. / індив.р.
			Всього	Лекцій	Семінарів	Практичних занять	
1.	Соціологія як наука про суспільство, її предмет структура функції. Основні етапи розвитку соціологічної думки.	9	4	2	2		5
2.	Суспільство як соціальна система, його соціальна структура та теорія соціальної стратифікації.	9	4	2	2		5
3.	Організація соціологічних досліджень. Методи збору збирання та аналізу соціологічної інформації.	13	8	2	2	4	5
4.	Соціальні відносини і соціальна взаємодія. Соціальні інститути суспільства та соціальні організації.	7	2	2			5
5.	Соціальний контроль та девіантна поведінка особистості.	8	2	2			6

6.	Сутність особистості та проблеми її соціалізації.	12	6	2		4	6
7.	Соціологія молоді у аспекті соціальних конфліктів.	14	8	4	2	4	6
8.	Шлюб і сім'я як соціальний інститут, їх цінність у сучасній суспільній свідомості.	8	2	2			6
9.	Культура як соціальний феномен. Актуальність формування правової культури. Духовні цінності сучасності.	10	4	2			6
	Усього за семестр	90	40	20	8	12	50
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	Залік					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри філософії та політології, протокол від 25.06. 2019 № 15.

Завідувач кафедри

Вячеслав КУЗЬМЕНКО

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СОЦІОЛОГІЯ»

Освітній ступінь бакалавр

Спеціальність 081 Право

на 2019/2020 навчальний рік

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни (рекомендовані джерела інформації)

1.1. Нормативні акти:

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141.
2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII із змін. та доповн.
3. Про освіту: Закон України від 23.05.1991 № 1060-XII із змін. та доповн.
4. Про попередження насильства в сім'ї: Закон України від 15 листопада 2001 року № 2789-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, N 10, ст. 70.
5. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 8 вересня 2005 року № 2866-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, N 52, ст. 561.
6. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 року № 2801-XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 4, ст. 19.
7. Загальна Декларація прав людини від 10 грудня 1948 року // Прийнята та проголошена в резолюції 217 А (III) Генеральної Асамблеї.
8. Декларація принципів толерантності від 16 листопада 1995 року // Затверджена резолюцією 5.61 Генеральної конференції ЮНЕСКО.

1.2. Підручники:

- 1.1 Волков Ю.Г. Основы социологии и политологии. – М.: 2 изд., доп., 2019.
- 1.2 Горлач Н.Л, Кремень В.М. Соціологія. Підручник. – К: Центр навчальної літератури. 2019.
- 1.3 Касьянова В.В Социология. М.; 2019.
- 1.4 Ленова О.В. История классической социологии. М; 2019.
- 1.5 Мкртчян Е.Р. Основы социологии: учебное пособие. Волгоград, 2017.
- 1.6 Соціологія. Підручник. За ред. Проф. В.Г. Городяненко. - 3-тє вид., перероблене доповнене. - К., 2008.
- 1.7 Черниш Н.І. Соціологія. Підручник за рейтингово модульною системою. 5-те, вид., перероблене і доповнене. - К., 2009.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

- 2.1. Зубок Ю.А., Чупров В.И. Социология молодежи учебник под. редакцией В.Т. Лисовского – СПб., 2011.
- 2.2. Морено Я.Л. Социометрия: Экспериментальный метод и наука об обществе. – М., 2004.
- 2.3. Пилипенко В. Соціальний діалог і трансформаційні зміни в Україні. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2018. – 184с.
- 2.4. Підлісний М.М. Деякі особливості функціонального підходу до дослідження субкультур у молодіжному дискурсі // Філософія. Культура. Життя: [міжвузів. зб. наук. Пр..] / Вип 38 – Дніпропетровськ: ДДФА, 2013. С.275-281.
- 2.5. Підлісний М.М. Мировоззренческие аспекты ценностных ориентаций молодежи в условиях трансформации современного украинского общества // Філософія. Культура. Життя. – 2002. №17. – С. 112-122.
- 2.6. Підлісний М.М. Молодіжна субкультура як об'єкт соціально-філософського аналізу // Філософія. Культура. Життя. – 2010. №35. –С. 116-128.
- 2.7. Підлісний М.М. Соціологічний практикум: Навчальний посібник у схемах і коментарях. – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. – 132с.
- 2.8. Підлісний М.М. Соціологія молоді: навчально-методичний посібник для курсантів денної форми навчання/ М.М. Підлісний. – Дніпро: Дніпр. Держ. університет внут. Справ, 2019. - 91 с.
- 2.9. Підлісний М.М. Соціологія: навчальний посібник для курсантів денної форми навчання/М.М. Підлісний. – Дніпро: ДДУВС, 2017. – 72 с.
- 2.10. Підлісний М.М., Шубін В.І. Молодь як об'єкт соціологічного аналізу: монографія. – Дніпропетровськ: ДДФА, 2011. - 270 с
- 2.11. Підлісний М.М., Шубін В.І. Філософія цінностей: історія і сучасність/ М.М. Підлісний, В.І. Шубін. – Дніпро: Дніпроп. держ. унів. Внутр. справ, Ліра ЛТД, 2017. – 200 с.
- 2.12. Підлісний М.М., Шубін В.І. Ціннісні орієнтації студентської молоді ДДФА. – Вісник ДНУ. – Дніпропетровськ, 2009.
- 2.13. Підлісний М.М., Шубін В.І. Цінності та буття особистості : монографія. Дніпропетровськ, ДДФА, 2005. – 128 с.
- 2.14. Подлесный М.Н. Аксиология. Избранные этюды: монография/ М.Н. Подлесный, В.И. Шубин. – Днепр: ЛИРА, 2019. – 204 с.
- 2.15. Сірий Є.В. Соціологія: загальна теорія та методологія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії. - К., 2009.
- 2.16. Сокурская Л.Г. Студенчество на пути к другому обществу: ценностный дискурс перехода. – Харьков: Харьковский национальный университет имени В.А. Каразина, 2006. – 576 с.
- 2.17. Социология молодежи. Энциклопедический словарь / авторы-составители Ю.А. Зубок, В.И.Чупров. – Москва, Academia, 2008. - 606 с.
- 2.18. Соціологічна енциклопедія / укладач В.Г. Городяненко. – К.: Академвидав, 2008. – 456 с.
- 2.19. Соціологія молоді: навч. посібник. К. Ю. Богомаз, І.І. Мачуліна, Л.М. Сорокіна. – Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2011 – 355 с.
- 2.20. Стан сучасного українського суспільства: цивілізаційний вимір: зб. Наук. Пр.. / О.Г. Злобіна, Н.В. Костенко та ін. К.:Ін-т соціології НАН України, 2017. - 198с.
- 2.21. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року: проект – 2017. - К.: Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. – 110с.
- 2.22. Українське суспільство: що знаємо, чого не знаємо і чого уникаємо? – К.: Ін-т соціології НАН України, 2017. – 152с.

Інші джерела:

- 2.23 Студент ХХІ века: социальный портрет на фоне общественных трансформаций: монография; под общ. ред. д.ист.н. В.И. Астаховой. – Харьков, Издательство. НУА, 2010. – 401 с.
- 2.24 Актуальные проблемы социологии молодежи; под общ. ред. Ю.Р. Вишневого. – Екатеринбург: УрФу, 2010. – 679 с.
- 2.25 Методологія і методи соціологічних досліджень в Україні: історія та сучасні проблеми. До 70-річчя В. Паніотто за наук. Ред.. В.С. Бакірова, Є.І. Головахи. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2017. - 208с
- 2.26 Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. Вип.11.--К., 2010.
- 2.27 Богомаз К.Ю., Конох М.С., Кравцов Ю.С., Сорокіна Л. М., Торохтій Ю.З.
- 2.28 Давидов П.Г., Кальянов А.В., Кирилова О.М., Поцулко О.А., Фадєєва Г.С. Соціологія у схемах, таблицях та коментарях. – Донецьк, 2009.
- 2.29 Кузьменков В.А. Криминальная аномия как социальная проблема. - // Социс. – 2019. - №1. – 105
- 2.30 Смирнов А.М. Распространение мужской проституции как социальная проблема// Социс. – 2018. – с.128-132
- 2.31 Тарасова Д. Хипстеры с совком в голове. 8 интересных фактах об украинских миллениалах. – Фокус Украина. – 2018
- 2.32 Болтівець С. Молодь як об'єкт ювенологічних досліджень.- // психологія і суспільство. – 2018. - №4. – с. 94-106

Інтернет-ресурси

Бібліотеки:

1. http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Sociolog/INDEX_SOCIO.php
2. <http://socioline.ru/>
3. http://www.gaudeamus.omskcity.com/PDF_library_humanitarian_11.html
4. <http://www.ecsocman.edu.ru/db/sect/5>
5. <http://www.twirpx.com/file/21408/>
6. <http://u4ebniki.narod.ru/>
7. <http://www.bookhere.ru/news/1-0-22>
8. <http://socinf.narod.ru/library.html>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри філософії та політології, протокол від 25.06. 2019 № 15.

Завідувач кафедри

Вячеслав КУЗЬМЕНКО